

Ajatushautomo Kompassi ry

Toimintakertomus 2022

Ajatushautomo Kompassi ry:n tarkoituksena on suomalaista yhteiskuntaa kehittävän yhteiskunnallisen tutkimuksen, keskustelun ja päätöksenteon edistäminen kristillisdemokraattiselta arvopohjalta. Yhdistys pyrkii toiminnassaan edistämään ihmisarvoa ja ihmisen kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Yhdistys toteuttaa tarkoitustaan harjoittamalla omaa tutkimus- ja julkaisutoimintaa. Yhdistys voi tarkoituksensa toteuttamiseksi järjestää tilaisuuksia, seminaareja ja muuta toimintaa sekä ylläpitää tarvittavaa yhteistyöverkostoa.

Ajatushautomo Kompassi ry on perustettu 2016.

Yhteenveto

Vuoden 2022 aikana julkaistiin viisi kirjaa / pamflettia, joista kahdesta otettiin pieni painos. Työn alla oli lisäksi kolme muuta kirjaa/laajempaa julkaisua. Vuoden aikana järjestettiin kolme yleisötapahtumaa webinaarina. Lisäksi osallistuttiin eri yhteistyökumppaneiden hankkeisiin.

Yhteistyötahoina hankkeissa toimintavuonna olivat Osuustoimintakeskus Pellervo, Sallux - ajatuspaja (Hollanti) sekä muut kotimaiset poliittiset ajatushautomot.

1. Hallinto ja tiedotus

Yhdistys järjesti toimintavuonna kolme varsinaista kokousta: kevätkokouksen 23.3., ylimääräisen kokouksen 19.4. sekä syyskokouksen 13.9.2022. Kokoukset järjestettiin Teams -etäyhteydellä.

Yhdistyksen hallituksessa vuonna 2022 toimivat PhD Esa Erävalo (puheenjohtaja), prof. emer. Juhani Laurinkari (varapuheenjohtaja), TKT Sauli Ahvenjärvi, MuM Annika Lyytikäinen, VTT Jouko Jääskeläinen, MMM Tapio Luoma-aho ja FM Pirkka Aalto.

Hallitus kokoontui toimintavuonna neljä kertaa: 12.2., 23.3., 15.8. ja 13.9.2022.

Toimintavuoden lopussa yhdistyksellä oli 30 henkilöjäsentä ja 1 yhteisöjäsen.

Yhdistyksen osa-aikaisena (noin 15% työaika) toiminnanjohtajana toimi Tapio Luoma-aho.

Yhdistys tiedotti toiminnastaan nettisivujen (www.kompassi.org), Facebook-sivujen sekä sähköpostilistan kautta. Suurin osa Kompassin tuottamista julkaisuista on ladattavissa ja luettavissa maksutta yhdistyksen nettisivujen kautta. Tallenteita eri tapahtumista löytyy Kompassin YouTube -kanavalta tai Facebook-sivuilta. Kompassista laadittiin myös esite, jota tulostettiin tapahtumia varten. Lisäksi hallituksen jäsenet edustivat Kompassia yleisötilaisuuksissa ja luennoivat erilaisissa tilaisuuksissa.

Karita Garavet valmisteli laajempaa markkinointitutkimusta yhdistykselle osana opinnäytetyötään.

2. Talous ja resurssit

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi yhdistykselle toimintavuodelle 15 000 € toiminta-avustuksen. Sallux -ajatushautomo myönsi yhteensä 13300 € hankeavustuksen kolmea hanketta varten.

Lahjoitustuotot toimintavuonna olivat 500 €.

Yhdistyksen toiminta rakentui paljolti vapaaehtoistyön varaan. Osalle kirjoittajista ja tapahtumien alustajista ym. maksettiin esiintymiskorvaus, kirjoituspalkkio ja/tai matkakustannusten korvauksia.

Tilinpäätöksen laati tilitoimisto Nuordata.

3. Hankkeet

Toimintavuoden 2022 tärkeimpiä hankkeita olivat:

1. Tulevaisuuden teknologiat -kirjahanke (Sallux-yhteistyö) (2021-2023)
2. Relationismi ja ilmastonmuutos -kirjahanke (Sallux-yhteistyö)
3. Lähi-idän kriisi, perustuslait ja yhteiskuntaihanteet -kirjahanke (Sallux-yhteistyö) (2022-2023)
4. Osuustoiminnan arvot ja ihmiskuva -kirjahanke
5. Ihmiskuvat politiikan taustalla
6. Yhteistyönä poliittisten ajatushautomoiden kanssa toteutettu keskustelu vaalikoneista osana YLE:n Hyvin sanottu -keskustelufestivaalia

”Tulevaisuuden teknologiat” -kirjahankkeen sekä ”Lähi-idän kriisi, perustuslait ja yhteiskuntaihanteet” -kirjahankkeen oli määrä valmistua vuoden 2022 aikana. Hankkeiden valmistuminen viivästyi vuodelle 2023 ja sen vuoksi osa kuluista on tilinpäätöksessä huomioitu siirtovelkana.

4. Tapahtumat ja yleisötilaisuudet

www.kompassi.org/tapahtumat

Vuoden aikana järjestettiin yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa yhteensä kolme tapahtumaa.

Suhdenäkökulma ilmastonmuutokseen -kirjanjulkaisuwebinaari tiistaina 21.6.2022 klo 17. Vieraana teoksen kirjoittaja teologi Calum Samuelson (USA).

Political Wisdom: Are “Christian” parties still needed in 21st century Europe? Webinaari 7.11. Mukana Rob Nijhoff ja Johannes de Jong (Hollanti) sekä Matthew Williams (UK).

Osuustoiminnan arvot ja ihmiskuva. Juhani Laurinkarin kirjan Osuustoiminnan arvot ja ihmiskuva julkaisuwebinaari pe 16.12. klo 17.

Lisäksi Ajatushautomo Kompassi osallistui yhdessä seitsemän muun poliittisen ajatuspaja kanssa paneelikeskusteluun YLE:n, Erätauko-säätiön ja Hämeenlinnan kaupungin järjestämällä Hyvin sanottu -festivaaleilla Hämeenlinnassa perjantaina 30.9. Toimittaja Robert Sundmanin juontaman keskustelun aiheena olivat vaalikoneet.

- Toiminnanjohtaja osallistui keskusteluun teemasta myös mediassa: Kirjoitus Helsingin Sanomissa 28.9.2022 <https://www.hs.fi/mielipide/art-2000009093806.html>, mihin YLE:n vastine <https://www.hs.fi/mielipide/art-2000009104151.html>. HS avasi vaalikoneiden laadintaprosessia yleisölle: <https://www.hs.fi/politiikka/art-2000009154281.html> ja <https://www.hs.fi/politiikka/art-2000009250949.html>.

Tapio Luoma-aho luennoi pohjoismaiden KD-nuorten tapahtumassa ”Sustainability within Christian Democracy” Helsingissä aiheesta ”Ecological Sustainability and Decision-making.” Tapio Luoma-aho osallistui myös eduskuntapuolueiden Tietopolitiikka.fi -yhteistyöryhmän toimintaan.

5. Julkaisut

www.kompassi.org/julkaisut

Vuoden 2022 aikana julkaistiin seuraavat julkaisut:

”**Riemuvuosiopas.**” Britannialaisen Jubilee Centre -ajatuspajan alun perin vuonna 2019 julkaiseman pamfletin tarkoitus on esittää holistinen, jossa tarkastelun painopiste on ihmisten välisissä suhteissa kaikilla yhteiskunnan osa-alueilla perheestä hallintoon ja talouselämästä sosiaaliturvaan. Kirjoittaja Guy Brandon.

”**Uskontokielto kouluissa?**” Ruotsalaisen Clapham Institutet -ajatuspajan alun perin vuonna 2018 laatimassa pamfletissa tarkastellaan tunnustuksellisten koulujen asemaa ruotsalaisessa koulutusjärjestelmässä.

”**Omantunnon- ja sananvapaus: Hyvästä oikeudellisesta tunnustamisesta hauraisiin tasapainoihin.**” Juristi Nancy Lefèvren pamfletissa tarkastellaan sananvapauden haasteita sekulaarissa Ranskassa.

”**Suhdenäkökulma ilmastonmuutokseen.**” Voidaanko ilmastonmuutosta torjua ajattelutapaamme muuttamatta ja haastamatta länsimaista kulutus- ja yksilökeskeistä kulttuuria? Mitä annettavaa suhdeajattelulla ja teologialla voi olla ympäristökysymyksiin, kysytään Calum Samuelsonin pamfletissa.

”**Osuustoiminnan arvot ja ihmiskuva.**” Sosiaalipolitiikan prof. emer. Juhani Laurinkarin teos Osuustoiminnan arvot ja ihmiskuva keskittyy osuustoiminnan kovaan ytimeen, erityisesti osuustoiminnan lähtökohtiin ja arvoihin sekä osuustoiminnan olemuksen

keskeisiin piirteisiin. Tarkastelussa painottuu ihmiskuvan merkitys osuustoiminnan muotoutumiselle.

Em. julkaisut ovat maksutta ladattavissa Kompassin sivuilla: www.kompassi.org/julkaisut

Lisäksi vuoden aikana työstettiin seuraavia julkaisuja: ”Tekniikan tulevaisuus ja ihminen” (työnimi), ”Rauha ja Lähi-Itä: Näkökulmia perustuslakeihin ja arvoihin”, ”Paasikivi osuustoimintavaikuttajana”. Julkaisujen on tarkoitus valmistua vuoden 2023 aikana.

Julkaisujen lisäksi yhdistyksen www-sivuilla julkaistiin seuraavat artikkelit:

- ”Mistä peruskirja ihmiskunnalle?” Kestävästä kehityksestä puhutaan paljon, mutta mikä on sen päämäärä, kysytään Relationships International -ajatuspajan perustajan Michael Schluterin artikkelissa, joka on alun perin kirjoitettu 2006. <https://www.kompassi.org/mista-peruskirja-ihmiskunnalle/>
- ”Mikä meissä on vikana?” TT Dos. Olli-Pekka Vainio vertailee artikkelissaan optimistista ja toisaalta ”traagista” ihmiskuvaa yhteiskunnallisen ajattelun perusvireenä, sekä konservatismiin, liberalismiin ja sosialismiin ihmiskäsityksiä. <https://www.kompassi.org/mika-meissa-on-vikana/>
- ”Henkilötietosi ovat politisoituneet.” Yhteiskunnan digitalisoituessa politiikasta on yhä enemmän tullut tiedonhallintaan liittyvää päätöksentekoa. Tiedonhallintaan ja tietopolitiikkaan liittyviä kysymyksiä käsittelevän artikkelin on kirjoittanut Tapio Luoma-aho <https://www.kompassi.org/henkilotietosi-ovat-politisoituneet/>
- ”Ihminen – missä sinä olet?” Teologian tohtori Juho Sankamo avaa kirjoituksessaan kristinuskon ihmiskäsitystä varhaisen kirkon ja juutalaisen tradition opetusten valossa. Ihmiselämä on Jumalan käsky ja arvokas. Ihmisen olemassaolo on rikkinäisyydestään huolimatta positiivinen ja korvaamaton asia. <https://www.kompassi.org/ihminen-missa-sina-olet/>
- ”Jos halutaan kansalaislähtöisyyttä, on kestävä kansalaisia”. Sosiaalityön, koulutuksen ja osin terveydenhuollon palveluiden juuret ovat kansalaisyhteiskunnassa, mitä käsite ”kolmas sektori” hämärtää. Jos kansalaislähtöisyyttä halutaan lisää, on kestävä myös sen heikkouksia, kirjoittaa Tapio Luoma-aho. <https://www.kompassi.org/jos-halutaan-kansalaislahtoisyytta-on-kestettava-kansalaisia/>

Lisäksi julkaistiin useita kolumneja ja kirjoituksia muissa medioissa sekä em. tapahtumien luentotaltiointeja Kompassin YouTube -kanavalla tai Facebook -sivulla.

Useimmista yhdistyksen tuottamista julkaisuista painos oli toimintavuoden loppuun mennessä jaettu miltei loppuun. Lähes kaikki Kompassin kustantamat kirjat on ladattavissa maksutta yhdistyksen nettisivulla.